

PARAAT

Weekblad voor de Vakbeweging
voor Delft en omstreken

EERSTE NUMMER

19 JANUARI '45

Maakt U gereed.

Een nieuw blad voor de vakbeweging.

Zijn titel is zijn program. Paraat, Gereed.

Waarvóór moeten de arbeiders zich gereed maken?

Straks, als de overweldiger zal vluchten, zullen de Nederlanders weer als vrije mannen en vrouwen hun eigen zaken kunnen regelen, zal ook de vakbeweging opgebouwd moeten worden. Zonder een goed georganiseerde en met begrip van zaken geleide vakvereniging is een moderne democratische staat niet mogelijk. De regering heeft bij herhaling gezegd, dat zij niets liever wil, dan bij haar beslissingen voorgelicht te worden door het volk. Op economisch terrein zal dus zeker de vakbeweging haar stem moeten laten horen. Dit is trouwens tot Mei 1940 steeds gebeurd en hoe langer hoe meer werd er door de leiders der industrie en door de regering geluisterd naar de vakbeweging, al hadden wij — vanzelfsprekend — te klagen, dat de invloed nog niet groot genoeg was.

Na de overweldiging is de vakbeweging stelselmatig afgebroken. Het „leidersprincipe” werd ingevoerd, d.w.z. niemand had meer iets te zeggen, men had slechts te aanvaarden.

Doch de Nederlandse arbeider aanvaardde niets. De organisatie werd het Nederlands Arbeidsfront. Het N.A.F. is niet aanvaard. Weinige bleven er in georganiseerd, en klein was het aantal van de aldus georganiseerden, die het „leidersprincipe” stelden boven de vrije meningsuiting en boven het zelf kiezen van de leiders.

Ook de resultaten van dit N.A.F., de verbeteringen van de rechts- en economische positie zijn ook niet zo belangrijk. Maar daarmee kan en mag niet afgekocht worden het recht van de vrije mens om zelf in vrijheid te mogen beslissen omtrent eigen lot, door middel van een zelf opgebouwde en zelfbestuurde organisatie.

Wie echter dit wil — voorlichting geven aan de leiders van het bedrijfsleven en de regering door middel van een eigen organisatie, — zal terdege moeten weten, wat hij wil.

Een voorname taak van de organisatie zal derhalve moeten zijn:

voorlichting; uitleg; scholing van het economisch inzicht. Dit is vooral nodig, nadat vijf jaren aan dit belangrijke werk niets gedaan is. Grote woorden, zogenaamde nieuwe beginselen, slagzinnen en leuzen hebben we gehoord. Ze zijn in het algemeen niet aanvaard en gaven geen inzicht in het economisch gebeuren.

Straks wijkt de vijand.

Mag de vrede en de vrijheid ons onvoorbereid vinden?

Zorgt, dat deze ramp ons bespaard blijft.

Ons blad wil medewerken om leiding te geven aan de discussie over de vele problemen, die om oplossing vragen, waardoor de vakbeweging als organisatie en de leden afzonderlijk wensen en mogelijkheden terdege zullen kennen.

Maakt U gereed!

De bedoeling is dit blaadje wekelijks te doen verschijnen, zoals uit de ondertitel blijkt. Iedereen zal begrijpen, dat hiervoor grote moeilijkheden te overwinnen zijn. We zullen wel eens genoodzaakt zijn slechts om de veertien dagen een nummer uit te geven.

Ons program.

Hier onder laten wij in een aantal punten ons program voor economische opbouw volgen, waaruit tevens blijkt, op welke manier van een terugkerende welvaart de arbeider zijn rechtmatig deel kan verkrijgen. Dit program kan en moet dadelijk na de bevrijding uitgevoerd worden. Wachten op een regering, die na verkiezingen zal optreden, is hiervoor niet nodig. Wij stellen ons voor in volgende nummers deze maatregelen toe te lichten.

Dadelijk na de bevrijding moet de voorlopige regering maatregelen nemen om het economisch leven zo snel en zo goed mogelijk op gang te helpen, en om de aanwezige, de aan te voeren en de te produceren goederen, — voornamelijk voedsel, kleding, dekking, schoeisel — onder bereik te brengen van ieder, die daar tekort aan heeft.

Hiertoe is nodig dat reeds de voorlopige regering in overleg met het georganiseerde bedrijfsleven en de vakbonden de volgende maatregelen treft:

1. Alle werknemers door het oorlogsgeweld van hun normale werk beroofd, dus de krijgsgevangenen, de gijzelaars, de tewerk-

gest
doo
mo
dit
2.
ziji
mee
3.
het
vo
4.
mo
lijks
tijd
tot
5.
voe
bou
6.
ban
te k
duc
vo
7.
doo
bed
ges
8.
tijd
ling
9.
met
sam
10.
mo
vo
geb
11.

Dit is
ets ge-
ginnen
et aan-

discussie
door de
nsen en

n, zoals
or grote
genood-
e geven.

m voor
welke
htmatig
na de
die na
len ons
a.

y maat-
o goed
te voe-
el, kle-
n ieder,

overleg
de vol-

normale
te werk-

gestelden, de voor de terreur gevluchten, de om politieke redenen door de pro-duitsche Overheid ontslagenen en gedegradeerden moeten in hun oude functies aan het werk worden gezet. Zolang dit niet mogelijk is geldt voor hen een wachtgeldregeling.

2. Zolang de genoemde werknemers, buiten hun schuld, niet zijn teruggekeerd, komen de gezinszorgen ten laste van de gemeenschap.

3. Zij, die voor de oorlog werkloos waren, moeten eveneens in het leger der arbeidenden opgenomen worden. Er moet werk zijn voor elke valide arbeider.

4. Indien de werkgelegenheid niet toelaat allen op te nemen, moet dit mogelijk worden gemaakt door verkorting van de wekelijkse arbeidsduur, het verlagen van de pensioengerechtigde leeftijd en het verhogen van de leeftijd, waarop jeugdige arbeiders tot de productie worden toegelaten,

5. Werkgelegenheid dient geschapen te worden door het uitvoeren van grote werken, herstelwerkzaamheden, arbeiderswoningbouw, herbebossing, enz.

6. De gemeentelijke arbeidsbeurzen moeten in gewestelijk verband samenwerken ten einde in overleg met de vakbonden mede te kunnen werken om alle arbeiders de juiste plaats in het productie-apparaat te geven. Instelling van gemeentelijke bureaux voor de arbeid.

7. Bureaux van beroepskeuze moeten jonge arbeiders en hen, die door de lange duur van de oorlog nog nimmer in het normale bedrijfsleven zijn opgenomen, de weg wijzen naar een voor hen geschikt beroep.

8. Vakscholing van jeugdige arbeiders, zowel in verlengde leertijd op de ambachtsscholen als in fabrieken en bedrijven. Herscholing van arbeiders.

9. Handhaving van het ontslagverbod. Ontslag alleen mogelijk met toestemming van de overheid, na overleg met de organen, samengesteld uit werknemers en werkgevers.

10. Loonregeling onder toezicht van de Overheid. De lonen moeten het mogelijk maken, dat bij het geleidelijk toenemen van voorraden kleding, schoeisel, dekking, huishoudelijke artikelen het gebrek aan het eerst nodige zo snel mogelijk wordt opgeheven.

11. Voldoende uitkering aan ouden van dagen.

12. Distributie van de voornaamste levensmiddelen blijft gehandhaafd, totdat voldoende voorraad de zwarte handel heeft doen verdwijnen.
13. Zolang de voorraden nog ontoereikend zijn prijszetting door de overheid. Bescherming van huurders blijft gehandhaafd, o.a. door huurbepaling door de overheid.
14. Krachtige bestrijding van de zwarte handel, o.a. door snelle bevoorrading en wegzuiging van het vlottend geld, door leningen en belastingen.
15. Beperking van de beschikkingsmacht der productiemiddelen. Er mogen geen luxe voorwerpen geproduceerd worden — tenzij voor uitvoer — zolang de grondstoffen en arbeidskrachten daarvoor nodig kunnen dienen tot aanvulling van de voorraad eerste levensbehoeften.
16. Deze beperking moet geschieden door een strenge distributie van grondstoffen en brandstoffen voor de bedrijven en strenge bepalingen omtrent hetgeen gemaakt worden en hetgeen niet gemaakt mag worden.
17. Spoedige indiening van wetsontwerpen tot instelling van bedrijfsschappen met verordende bevoegdheden, waarin werknemer en consument op voet van gelijkheid met werkgever samenwerken. Instelling van een algemene economische raad.
18. Medezeggenschap in de bedrijven.
19. Socialisering of nationalisering van de z.g. sleutelbedrijven o.a. de mijnen. Nationalisering van het gehele Bouwbedrijf. Toezicht op de Banken en het Grondbezit.
20. Onmiddellijke konfiskatie der bezittingen (Bedrijven, fabrieken, boerderijen) van allen, die rechtstreeks of zijdelings het belang van den bezetter gediend hebben.
21. Financiële steun aan oorlagsinvaliden, gedupeerden en nagelaten betrekkingen van oorlogsslachtoffers.
22. Bevordering van de volksgezondheid. Krachtige bestrijding der tuberculose.